

Республика Татарстан
**СОВЕТ ПОСЕЛКА ГОРОДСКОГО ТИПА
ДЖАЛИЛЬ САРМАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

ул. Ахмадиева, д.26, п. Джалиль, 423368
Телефон: (85559) 31-0-97, 60-2-20, факс: 31-0-97
E-mail: POSSOVETD@mail.ru

Татарстан Республикасы
**САРМАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
ЖӘЛИЛ ШӘҺЭР ТИБЫНДАГЫ ПОСЕЛОК
СОВЕТЫ**

Ахмадиев урамы, 26 йорт, Жәлил поселогы, 423368
Телефон: (85559) 31-0-97, 60-2-20, факс: 31-0-97
E-mail: POSSOVETD@mail.ru

ОГРН 1021601312501 ИНН/КПП 1636001410/163601001

РЕШЕНИЕ

25.11.2022 ел

КАРАР

№106

2023 елга һәм 2024-2025 еллар план чорына Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенә социаль-икътисадый үсеше фаразы турында»

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы федераль закон, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы башкарма комитеты житәкчесенә «2023 елга һәм 2024-2025 еллар план чорына Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенә социаль-икътисадый үсеше фаразы турында» докладын тыңлаганнан һәм фикер алышкач, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. «2023 елга һәм 2024-2025 еллар план чорына Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының " Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенә социаль-икътисадый үсеше фаразы турында» мәгълүматны игътибарга алырга (1 нче кушымта).

2. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» бастырып чыгарырга (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм «Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Жәлил шәһәр тибындагы поселогы
Советы Рәисе

Р.Ә.Кәримов

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Жәлил шәһәр тибындагы поселогы
Советы карарына
1 нче кушымта
25.11.2022 ел, №106

2023 елга һәм 2024-2025 еллар план чорына Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының
«Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенең социаль-икътисадый үсеше фаразы»

Күрсәткечнең исеме	Берәмлек үлчәү	2020	2021	2022	2023	2024	2025
		хисап	хисап	бәя	фараз	фараз	фараз
Халык саны	чел.	12977	12980	12828	12826	12823	12820
Узган елга үсеш темплары	%						
Мөгезле эре терлекләр саны	голов	64/27 кор	45/16 кор	36/18 кор	33/17 кор	32/16 кор	30/15 кор
Узган елга үсеш темплары	%						
Инвестицияләр	тыс.руб.	0	0	0	0	0	0
Узган елга үсеш темплары	%						
Торак кертү	кв.м.	3182	2400	1553	1500	1502	1560
Темп роста к предыдущему году	%						
Хезмәт өчен түләү фонды	тыс.руб.	1334459,3	1340659,1	1611975,3	1787680,6	1937845,8	2094620
Узган елга үсеш темплары	%						
Уртача айлык хезмәт хақы	руб.	38123,1	38564,6	40817,8	45225,7	48965,2	52878,4
Эшчеләрнең исемлек буенча уртача саны	чел.	2917	2897	3291	3294	3298	3301
Эшмәкәрләр саны (КФХ)	чел.	215	192	174	190	196	199
Эшсезләр саны	чел.	89	41	32	30	30	29

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы
«Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенең
2023 елга һәм 2024-2025 еллар план чорына
социаль-икътисади үсеш фаразына аңлатма язуы

2023 елга һәм 2024-2025 еллар план чорына Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенең социаль-икътисади үсеш фаразы Россия Федерациясе законнары нигезендә эшләнгән.

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә сәнәгать һәм сәүдә предприятиеләре һәм оешмалары тарафыннан агымдагы финанс елының тиешле территориясендәге социаль-икътисадый үсешнең якынча нәтижеләрен һәм агымдагы финанс елында тиешле территориянең социаль-икътисадый үсешенең көтелгән нәтижеләрен исәпкә алып, 2020-2021 елларга статистик хисап мәгълүматлары һәм үсеш перспективалары буенча мәгълүматлар фаразга нигезләнеп алынды.

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы Татарстан Республикасының көньяк-көнчыгыш өлешендә, Сарман муниципаль районы территориясендә, Сарман муниципаль районының Сарман – административ үзәге авылыннан 29 км көньякта урнашкан.

"Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге составында 4 торак пункт - Жәлил шәһәр тибындагы поселогы, Габдрахман, Кызыл Бакча, Яңа Минзәләбаш авыллары бар.

"Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясенең мәйданы 4934,5 га тәшкит итә.

Жәлил шәһәр тибындагы поселогы - Сарман муниципаль районының икътисади үсеш алган муниципаль берәмлекләренең берсе. Бистәнең иң эре предприятиесе « " Жәлилнефть» нефть-газ чыгару идарәсе, шулай ук бистәдә сервис предприятиеләренең филиаллары урнашкан

Бистә күрше нигезләмә күзлегеннән файдалы позициягә ия. Жәлил Сарман районының көньяк өлешендә урнашкан һәм сәнәгать һәм икътисадый мөнәсәбәтләрдә яхшы үсеш алган Азнакай һәм Әлмәт районнары белән чиктәш.

Бистәнең социаль өлкәсен өч гомуми белем бирү учреждениесе, Сарман аграр көллияте филиалы, Балалар сәнгать мәктәбе, балалар музыка мәктәбе, 6 балалар бакчасы, мәдәният сарае, китапханә, почта бүлеге, «Зенит» һәм «Россия Саклык банкы» банклары филиаллары, район хастаханәсе, стоматология поликлиникасы, мәчет, Изге Архангел Михаил хөрмәтенә гыйбадәтханә тәшкит итә даруханәләр челтәре, кинотеатр, газ участогы, «ТатАЙСнефть» участогы,

«Батыр» спорт-сәләмәтләнדרү комплексы, боз сарае, балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе, санаторий - «Жәлил картлар һәм инвалидлар интернат-йорты» ДАССО, ябык павильонлы үзәк базар, 7 супермаркет, «Девон», «Рапсодия», «Ташкент», «үзбәк кухнясы», «шеф деливери», «Шаурма»кафесы бар.

Демографик тенденцияләр.

«Жәлил ш.т. п.» муниципаль берәмлегендә барлығы 12828 кеше, шул исәптән: ш.т.п.Жәлил – 12546, Яңа Минзәләбаш авылы -180 кеше, Кызыл Бакча авылы - 80 кеше, Габдрахман авылы - 22 кеше икътисадый яктан актив халык 26 процент тәшкит итә. Оешма-предприятиеләрдә 3291 кеше хезмәт куя. Бистәдә барлығы 807 йорт бар, шуларның 79ы – күпфатирлы, 728е-шәхси секторда.

№ п/п	Халыкның яшь төркемнәре	Барлык халык	%
1	Эш яшеннән яшьрәк	2625	20
2	Эш яшендә	6985	54
3	Эш яшеннән олырак	3085	24

«Жәлил поселогы» МБ халкының яшь структурасы гомумән уңайлы.

Яшь структурасындагы балалар өчен аның киләчәк динамикасын, халыкның демографик потенциалын билгели.

Демографик хәл:

Хисап чоры, ел	Туу		Үлем	
	кеше	күрсәткеч	кеше	күрсәткеч
2020	60		185	
2021	45	75	226	122
2022	50	111	136	60

2021-2022 елларда туучылар саны артты, үлүчеләр саны кимеде.

Шәһәр жирлегә халкы уңай демография белән характерлана;

Хезмәт һәм мәшгульлек

2023-2025 елларда халыкны эш белән тәмин итү өлкәсендәгә һәм хезмәт базарындагы вәзгыять икътисади үсеш темплары, инвестицион активлык

динамикасы, житештерүне модернизациялөү масштабы һәм предприятиеләрнең кадрлар составын оптимальләштерү белән билгеләнәчәк.

«Жәлил ш.т. п.» муниципаль берәмлегендә хезмәткә яраклы яшьтәге халык саны 6985 кеше тәшкил итә, шул исәптән хезмәт эшчәнлегә белән мәшгуль затлар (предприятие һәм оешмалар) 3291 кеше.

Рәсми мәгълүматларга караганда, теркәлгән эшсезлек дәрәжәсе кимегән һәм 2022 елның октябренә 30 кеше тәшкил итә (2021 елның октябренә – 41, 2020 елның октябренә - 89 кеше), бу узган елның шул чоры белән чагыштырганда 11 кешегә кимрәк. Киләчәктә эшсезлек күрсәткечен туктату өчен жирлекнең житештерү һәм социаль өлкәләрен алга таба үстерү кирәк.

Эш белән тәмин итү өлкәсендәге вазгыятькә тискәре йогынты ясаучы факторлар-эшчеләр саны кимү һәм штат кыскарту. Оешмаларда хезмәткәрләр санын оптимальләштерү буенча чаралар үткәрелә, бу исә мәшгульлек хезмәтенә мөрәжәгатьләр санының артуына китерергә мөмкин.

Эшсезлек дәрәжәсен киметү өчен эш урыннары житми, хезмәт системасы һәм икътисади потенциалны арттыруга китерә алган кече бизнес житәрлек үсеш алмаган.

Бюджетның керем өлешен арттыру кирәк.

2022 елның якинча йомгаклары буенча уртача хезмәт хақы пгт территориясендә урнашкан эре һәм урта предприятиеләрнең һәм оешмаларның бер хезмәткәренә туры килә. Жәлил 40817,8 сум (2021 елда 38564,6 сум) тәшкил итә, бу узган елның шул чоры белән чагыштырганда 2253,2 сумга күбрәк.

2022 елда хезмәт хақы фонды 1611975,3 сум тәшкил итте (2021 елда – 1340659,1 сум). 2021 елга хезмәт хақы фондының үсеш темплары 20% тәшкил итә.

Торак төзелеше

2021 елда 2400 кв. м. торак мәйданы, 2022 елда 1553 кв. м. файдалануга тапшырылган.

Мәгариф.

Шәһәр жирлегенә муниципаль мәгариф системасын 9 учреждение тәкъдим итә, шул исәптән 2 гомуми белем бирү мәктәбе, гимназия һәм 6 балалар бакчасы.

Моннан тыш, " Жәлил поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә 4 өстәмә белем бирү учреждениесе (Балалар музыка мәктәбе, балалар сәнгать мәктәбе, балалар яшүсмерләр-спорт мәктәбе, Сарман аграр көллияте филиалы) урнашкан.

Гомуми белем бирү өлкәсендә уртача хезмәткәрләр саны - 1008 кеше, мәктәпкәчә учреждениеләрдә-346 кеше.

Стадион, спорт майданчыклары, спорт-сәламәтләндрү комплексы, Боз сарае, чаңгы базасы, ясалма өслекле футбол кыры, шахмат клубы бар. Һәр гомуми белем бирү мәктәбе һәм мәктәпкәчә учреждение каршында спорт залы бар. Спорт белән шөгыйльләнү өчен балалар һәм яшүсмерләр өчен дә, өлкәннәр өчен дә барлык шартлар тудырылган.

Мәдәният өлкәсе Жәлил поселогында урнашкан берничә муниципаль һәм ведомство учреждениесеннән гыйбарәт.

"Жәлил поселогы» МБ халкы өчен мәдәни ял өчен шартлар тудырылган: 498 урынга исәпләнгән Мәдәният сарае һәм 100 урынга 2D һәм 3D форматында «Жәлил» кинотеатры; китапханәләр – 32,568 мең данә; Хезмәт даны музее бар.

Мәдәният учреждениеләрендә эшләүчеләрнең уртача саны-26 кеше.

Кулланучылар базары

Кулланучылар базары-бистәнең социаль-икътисади үсешенең мөһим өлкәсе. Биредә тулаем алганда икътисад эшчәнлегенең нәтижәлелеген билгели торган халыкның көндәлек ихтыяжлары тормышка ашырыла.

Кулланучылар базары түбәндәге үзенчәлекләргә ия: кулланучылар кыйммәтләрен формалаштыру һәм халык ихтыяжларын канәгатьләндрү коралы булып тора; нормаль акча әйләнешен тәэмин итә; халык өчен яңа эш урыннары булдыра; күп санлы оешмалар һәм предприятиеләр эшчәнлеге өлкәсен формалаштыра; башка базарларның үсешенә турыдан-туры һәм туры йогынты ясый.

Товар әйләнешенең, халыкка күрсәтелә торган түләүле һәм көнкүреш хезмәтләренең факттагы бәяләрендә үсеш хезмәт күрсәтүгә бәяләр арту һәм хезмәт күрсәтү күләме хисабына булды.

Гомумән алганда, муниципаль берәмлек кулланучылар базарындагы вәзгыять уңай бәяләнә, аның үсеше өчен уңай фараз.

Сәүдә, халыкка көнкүреш хезмәте

Бистәдә халыкның күп өлеше шәхси эшмәкәрлек һәм үзмәшгульлек белән шөгыйльләнә, бу халыкны эш белән тәэмин итү һәм халыкны көнкүреш һәм сәүдә хезмәтләре белән тәэмин итү проблемасын сизелерлек киметә.

Нәтижә

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисади үсешен фаразлау максаты «пгт.Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил» күргәзмәсе-демографик ситуацияне яхшырту, халыкның тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын күтәрү, районның һәм жирлекнең тотрыклы икътисади үсешен тәмин итү.